

๑. หลักการและเหตุผล

สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในเขตกรุงเทพมหานครยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร เป็นผลจากขาดการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนต้องสัมผัสสภาวะมลพิษทั้งจาก เสียงดัง กลิ่นเหม็น ฝุ่นละออง ควั่นพิษ มูลฝอย และน้ำเสีย ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ผู้ประกอบอาชีพในสถานประกอบกิจการ และชุมชน โดยพบว่ามีสถิติการร้องเรียนปัญหาเหตุรำคาญในเขตกรุงเทพมหานครปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ จำนวน ๓,๖๗๒ ๙,๑๗๕ และ ๙,๖๖๖ ราย และความเจ็บป่วยที่เกิดจากความบกพร่องด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ซึ่งจากรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา กองควบคุมโรคติดต่อ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๕๗ (๑ ม.ค. - ๓๑ ต.ค.๕๗) พบโรคอุจจาระร่วง โรคไข้หวัดใหญ่ โรคปอดอักเสบ ไข้เลือดออก และโรคอาหารเป็นพิษ มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนราย เท่ากับ ๕๖๗.๕๔ ๒๙๕.๕๕ ๑๑๖.๔๗ ๖๐.๐๓ ๔๕.๐๐ ตามลำดับ และข้อมูลกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม รายงานว่าในปี ๒๕๕๘ จังหวัดที่มีจำนวนการประสบอันตรายสูงสุดคือ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน ๒๗,๕๐๐ ราย (ร้อยละ ๒๘.๗๔)

ปัญหาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมมีสาเหตุปัจจัยเกี่ยวเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะภาวะโลกร้อน มีการเพิ่มขึ้นของโรคระบาด โรคระบาดอุบัติใหม่ที่แพร่กระจายข้ามพื้นที่อย่างรวดเร็ว เช่น โรคไข้หวัดฮาร์ส ไข้หวัดนก ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ไข้เลือดออก โรคติดเชื้อไวรัสซิกา เป็นต้น การเกิดสาธารณภัยที่มีแนวโน้มเกิดถี่และรุนแรงขึ้น เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนจำนวนมาก ซึ่งกระทบต่อการดำรงชีพทั้งเรื่องที่พักอาศัย อาหาร น้ำ ชยะ การจัดการสิ่งปฏิกูล นอกจากนี้การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านการอพยพเคลื่อนย้ายประชากรระหว่างประเทศสมาชิก การขยายตัวทางเศรษฐกิจภาคการผลิต การคมนาคม การท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งจะมีปัญหาทางด้านสาธารณสุข มลพิษสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตตามมา

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมยังอยู่ในขอบเขตจำกัด ที่ผ่านมากรุงเทพมหานครมีการดำเนินการในลักษณะการปฏิบัติฝ่ายเดียว โดยเป็นการสั่งการหรือใช้มาตรการทางกฎหมายบังคับ ซึ่งอาจทำให้ประชาชนไม่เข้าใจหรือบางครั้งอาจเกิดการต่อต้านหรือหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นผลจากขาดการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการรู้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ด้านสุขลักษณะตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่างๆ ที่กฎหมายกำหนด และส่งผลต่อกระบวนการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมที่ยังขาดประสิทธิภาพ

การตอบสนองประชาชนในการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมที่ต้องมีความแม่นยำ รวดเร็ว และได้มาตรฐานสากล เป็นความจำเป็นที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานใหม่ด้วยการใช้องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ด้านการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและกฎหมาย ประกอบการวิเคราะห์แก้ไขปัญหามากขึ้น บุคลากรด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมจึงต้องมีการอบรมพัฒนาองค์ความรู้และทักษะให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม

กรุงเทพมหานครมีความพยายามแก้ไขปัญหาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพราะเกี่ยวข้องกับและกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยประชาชน มีหน่วยงานรองรับ คือ สำนักงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมสำนักงานอนามัย และฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ๕๐ สำนักงานเขต เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้แก่ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ๑๓๕ ประเภท รวม ๔๑,๗๗๒ แห่ง อาคารที่พักอาศัยและอาคารสาธารณะ รวม ๒,๖๓๐,๖๕๑ หลังคาเรือน (ปี ๒๕๕๗) และเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน กฎหมายว่าด้วยโรงงาน และมาตรา ๓ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้หน่วยงานราชการต่างๆ ต้องมีมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในหน่วยงานของตนไม่ต่ำกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นต้น โดยมีโครงการด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมอยู่ในแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๗๕) และแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๖ ปลอดภัยคนเมือง อาหารปลอดภัย และการพัฒนาบุคลากรสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ในด้านที่ ๗ การบริหารจัดการเมืองมหานคร มิติที่ ๗.๓ การบริหารทรัพยากรบุคคล รวมทั้งปรากฏในแผนปฏิบัติการกรุงเทพมหานครประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานอนามัย ซึ่งเป็นกรอบและทิศทางการดำเนินงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมเพื่อให้แก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน สำนักงานเขตประเวศจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเสริมสร้างภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์งานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม จัดการและควบคุมปัจจัยหรือสภาวะแวดล้อมที่เป็นหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนกรุงเทพมหานครนักท่องเที่ยว รวมทั้งผู้ที่เข้ามาพักอาศัยจะได้รับการคุ้มครองสุขภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัยของสถานประกอบการกิจการ และการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของอาคารที่พักอาศัย และสถานที่ทำงานให้มีสภาวะสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัยที่ดี

๒.๒ เพื่อปรับปรุง พัฒนามาตรฐานความสะอาดและสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการกิจการและอาคารสาธารณะ

๒.๓ เพื่อตรวจสอบเฝ้าระวังการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและสุขลักษณะ รวมถึงด้านอาชีวอนามัยของสถานประกอบการกิจการและอาคารสาธารณะ

๒.๔ เพื่อพัฒนาหลักเกณฑ์/มาตรฐาน กฎหมาย ข้อบัญญัติของกรุงเทพมหานครให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม

๒.๕ เพื่อพัฒนาความรู้ของบุคลากรนักวิชาการสุขาภิบาลและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม และอาชีวอนามัยให้ทันต่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีความพร้อมต่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ปัญหาด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม

๒.๖ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชน ผู้ประกอบการ คนงาน ชุมชน และประชาชนทั่วไป

๓. เป้าหมายโครงการ

๓.๑ ตรวจประเมินประสิทธิภาพเตาเผาศพของวัดในพื้นที่เขตประเวศ โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล จำนวน ๔ ครั้ง

๓.๒ ตรวจสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตประเวศ โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล จำนวน ๔๘ ครั้ง

๔. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๔.๑ จัดทำและขออนุมัติโครงการ

๔.๒ ดำเนินงานตามแผนดำเนินงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบ

๔.๓ รายงานผลการดำเนินงานฯ ให้สำนักงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมตามเวลาที่กำหนดไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง ระยะเวลาช่วงเดือนเมษายน และระยะที่สองช่วงเดือนกันยายน

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๑

๖. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบประมาณประจำปี ๒๕๖๑ แผนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม งานควบคุมอนามัย หมวดรายจ่ายอื่น รายการค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร เป็นเงิน ๑๖๐,๘๐๐.-บาท (หนึ่งแสนหกหมื่นแปดร้อยบาทถ้วน) มีรายละเอียดดังนี้

๖.๑ ตรวจประเมินประสิทธิภาพเตาเผาศพของวัดในพื้นที่เขตประเวศ โดยการดำเนินงาน แต่ละครั้งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำแหน่งนักวิชาการสุขาภิบาล หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข ๒ คน และพนักงานขับรถยนต์ ๑ คน ปฏิบัติงาน จำนวน ๓ ชั่วโมง/ครั้ง รวม ๔ แห่ง

ค่าตอบแทนบุคลากรด้านสาธารณสุข

- นักวิชาการสุขาภิบาล จำนวน ๒ คน

(๒ คน x ชั่วโมงละ ๒๐๐ บาท x ๓ ชั่วโมง x ๔ วัน)

เป็นเงิน ๔,๘๐๐.- บาท

- พนักงานขับรถยนต์ จำนวน ๑ คน

(๑ คน x ชั่วโมงละ ๗๕ บาท x ๓ ชั่วโมง x ๔ วัน)

เป็นเงิน ๙๐๐.- บาท

รวมเป็นเงิน ๕,๗๐๐.- บาท

/๖.๒ จัดประชุม...

๖.๒ จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมพัฒนามาตรฐานความสะอาดและสิ่งแวดล้อมในอาคาร
สาธารณะระดับเขต เพื่อจัดประชุม จำนวน ๒ ครั้ง

ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการฯ ระดับเขต

- ประธานกรรมการฯ จำนวน ๑ คน

(๑ คน x ๖๒๕ บาท x ๒ ครั้ง) เป็นเงิน ๑,๒๕๐.- บาท

- คณะกรรมการฯ (ข้าราชการกรุงเทพมหานคร) จำนวน ๘ คน

(๘ คน x ๕๐๐ บาท x ๒ ครั้ง) เป็นเงิน ๘,๐๐๐.- บาท

- คณะกรรมการฯ (บุคคลภายนอก) จำนวน ๕ คน

(๕ คน x ๑,๐๐๐ บาท x ๒ ครั้ง) เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐.- บาท

- อาหารว่างและเครื่องดื่ม

(๑๔ คน x ๒๕ บาท x ๒ ครั้ง) เป็นเงิน ๗๐๐.- บาท

รวมเป็นเงิน ๑๙,๙๕๐.- บาท

๖.๓ ค่าดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อน Clean and Green เพื่อการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ Clean and
Green ให้แพร่หลายและเข้าถึงชุมชน ประชาชนทั่วไป โดยจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ หรือโปสเตอร์
ประชาสัมพันธ์ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ หรือกิจกรรมสัญจรในชุมชนและกลุ่มเป้าหมาย หรือ กิจกรรม Big Cleaning
หรือวัสดุอุปกรณ์ในการรณรงค์ฯ ขับเคลื่อนโครงการ หรืออาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
รณรงค์ (๑ มื้อ x ๒๕ บาท) เป็นต้น

- ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการรณรงค์ เป็นเงิน ๑๙,๙๕๐.- บาท

รวมเป็นเงิน ๑๙,๙๕๐.- บาท

๖.๔ ค่าตอบแทนบุคลากรด้านสาธารณสุข ในการปฏิบัติงานนอกเวลาหรือการปฏิบัติการกิจในงาน
สาธารณสุขและสุขภาพสิ่งแวดล้อม ในการตรวจสุขภาพสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและ
สุขภาพ จำนวน ๔๘ ครั้ง ซึ่งแต่ละครั้งมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย นักวิชาการสุขภาพ จำนวน ๒
คน เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข จำนวน ๑ คน และพนักงานขับรถยนต์ จำนวน ๑ คน รวม ๔ คน

ค่าตอบแทนบุคลากรด้านสาธารณสุข

- นักวิชาการสุขภาพ จำนวน ๒ คน

(๒ คน x ชั่วโมงละ ๒๐๐ บาท x ๔ ชั่วโมง x ๔๘ ครั้ง) เป็นเงิน ๗๖,๘๐๐.- บาท

- เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข จำนวน ๑ คน

(๑ คน x ชั่วโมงละ ๑๒๕ บาท x ๔ ชั่วโมง x ๔๘ ครั้ง) เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐.- บาท

- พนักงานขับรถยนต์ จำนวน ๑ คน

(๑ คน x ชั่วโมงละ ๗๕ บาท x ๔ ชั่วโมง x ๔๘ ครั้ง) เป็นเงิน ๑๔,๔๐๐.- บาท

รวมเป็นเงิน ๑๑๕,๒๐๐.- บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖๐,๘๐๐.- บาท (หนึ่งแสนหกหมื่นแปดร้อยบาทถ้วน)

ทั้งนี้ให้ถัวเฉลี่ยจ่ายตามความเป็นจริงในกรณียอดโดยยอดหนึ่งไม่พอจ่ายแต่ไม่เกินงบประมาณที่ตั้งไว้

/ ๗. ปัญหา...

๗. ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินโครงการฯ

๗.๑ ผู้ประกอบกิจการ ผู้ดำเนินการอาคาร ประชาชน พนักงาน ชุมชน ไม่ตระหนักในการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาคือพัฒนาการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดี ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๗.๒ การสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของเจ้าของอาคารต้องใช้เวลาในการสร้างความรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ การเผยแพร่ข้อมูลอาจไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณ

๗.๓ ระยะเวลาการดำเนินโครงการค่อนข้างมีเวลาจำกัด และอาจมีปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ฤดูกาลหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ จึงทำให้การดำเนินงานตามโครงการล่าช้าไม่สำเร็จตามที่ได้กำหนดไว้

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการฯ

๘.๑ อาคารสถานประกอบการ อาคารสาธารณะ อาคารที่พักอาศัย ได้รับการพัฒนาสุขลักษณะของอาคารตามมาตรฐานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่กำหนด

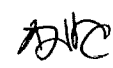
๘.๒ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ไม่ก่อเหตุรำคาญหรือส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน สิ่งแวดล้อมและชุมชนที่อยู่โดยรอบสถานประกอบการ

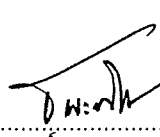
๘.๓ ประชาชนได้ดำเนินชีวิตอยู่อาคารสถานที่ที่ถูกต้องสุขลักษณะ บริโภคอาหารและน้ำที่มีคุณภาพและปลอดภัย มีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในอาคาร เพื่อป้องกันโรค

๘.๔ เจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สังกัดสำนักงานเขต สามารถดำเนินการจัดการปัญหาสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและทันเหตุการณ์

๘.๕ สร้างการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องต่อการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร

๘.๖ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับการพัฒนาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังโรคอาคารสถานที่ได้มาตรฐานสากล

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ
(นายสมชาติ เกร็ดกรธรรม)
(นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการพิเศษ)
หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
สำนักงานเขตประเวศ

ลงชื่อ ผู้อนุมัติโครงการ
(นายธนะสิทธิ์ เมธพันธ์เมือง)
ผู้อำนวยการเขตประเวศ